

Sygn. akt III UK 224/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania S. M.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Rzeszowie
o emeryturę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 22 czerwca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
z dnia 17 czerwca 2015 r., sygn. akt III AUa 163/15,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2015 r., III AUa 163/15, Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oddalił apelację ubezpieczonego S.M. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 13 stycznia 2015 r., IV U 484/14, w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Rzeszowie o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego ubezpieczony wniósł skargę kasacyjną, w której zarzucił naruszenie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz w związku z § 1 pkt 1, § 2 pkt 1 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Skarżący ponadto zarzucił naruszenie

art. 328 § 2 w związku z art. 382 i art. 398²¹, art. 227 w związku z art. 217 § 1 i 2, art. 6, art. 398²¹, art. 5 w związku z art. 263 i w związku z art. 398²¹, art. 227 w związku z art. 217 § 3 oraz art. 278 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona w kontekście naruszenia wymienionych przepisów prawa materialnego i procesowego. Według ubezpieczonego, orzekające w sprawie Sądy obu instancji wadliwie odmówiły uznania pracy cieśli przy budowie i remoncie dachów (na wysokości), którą skarżący wykonywał w trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Państwowym Pracowni Konserwacji Zabytków, za pracę świadczoną stale i w pełnym wymiarze. W ocenie skarżącego, prace polegające na wymianie stolarki dachowej oraz malowaniu (impregnowaniu) konstrukcji dachowej i związane z nimi prace porządkowe powinny być kwalifikowane również jako prace na wysokościach (w warunkach szkodliwych), które uprawniają do nabycia emerytury w obniżonym wieku. Zdaniem ubezpieczonego, w sprawie nie wyjaśniono dostatecznie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, bo w szczególności nie ustalono precyzyjnie, ile czasu ubezpieczony spędzał na wykonywaniu stolarki okiennej i dachowej, a ile na impregnowaniu drewna i porządkowaniu terenu budowy. Ponadto, skoro ubezpieczony był brygadzystą i otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych oraz posiadał uprawnienia do pracy na wysokościach, to „nielogicznym byłoby przypisywanie mu szeroko rozumianych prac porządkowych na budowie”. Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w całości i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zarówno zaskarżonego wyroku, jak i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie Sądowi pierwszej instancji sprawy do ponownego rozpoznania albo o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie, że ubezpieczonemu „przysługuje prawo do emerytury”, a także o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ubezpieczony jest przekonany, że wniesiona przez niego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania, gdyż jest oczywiście uzasadniona. Tego poglądu Sąd Najwyższy jednak nie podziela, skoro z pisemnych motywów rozstrzygnięcia zawartego w wyroku Sądu drugiej instancji jasno wynika, dlaczego praca świadczona przez skarżącego w spornym okresie (od 1 czerwca 1984 r. do 28 lutego 1991 r.) w trakcie jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Państwowym Pracowni Konserwacji Zabytków Oddział w R. nie została zakwalifikowana jako praca, która uprawniałaby ubezpieczonego do nabycia uprawnień emerytalnych w obniżonym wieku. Sąd Apelacyjny, który podzielił ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu pierwszej instancji, wywiódł, że ubezpieczony w trakcie tego zatrudnienia nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze prac ciesielskich na wysokościach, bo prócz nich wykonywał także prace wewnątrz budynków oraz inne czynności zlecone mu przez kierownika budowy (prace malarskie, sprzątanie terenu budowy), które nie miały charakteru incydentalnego (okazjonalnego). Takie ustalenia zostały poczynione na podstawie zeznań świadków i w tym kontekście Sady orzekające odmówiły wiarygodności zeznaniom ubezpieczonego w zakresie, w jakim twierdził on, że wykonywał prace ciesielskie na wysokościach stale i w pełnym wymiarze czasu (k. 77). W tej sytuacji - wbrew temu, co podnosi skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania - nie zachodziła konieczność czynienia dodatkowych ustaleń w przedmiocie tego, ile czasu ubezpieczony poświęcał na wykonywanie typowych prac ciesielskich na wysokościach (pracy kwalifikowanej), a ile na wykonywanie innych zadań służbowych, które nie nosiły znamion pracy świadczonej w warunkach szczególnych.

W sprawie ustalono, że w okresie od 1 czerwca 1984 r. do 28 lutego 1991 r. ubezpieczony, będąc pracownikiem zatrudnionym „na pełen etat”, nie tylko świadczył prace ciesielskie na wysokościach, gdyż oprócz nich systematycznie wykonywał także inne zadania zlecone mu przez pracodawcę, które nie kwalifikowały się jako prace w warunkach szczególnych. Nie można więc uznać, że zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego został wydany z rażącym, widocznym

prima facie, naruszeniem wskazanych przepisów prawa materialnego, regulujących zasady nabywania uprawnień emerytalnych w obniżonym wieku z tytułu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Z pisemnego uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika wprost, z jakich przyczyn sporny okres zatrudnienia nie został ubezpieczonemu zaliczony do kwalifikowanego stażu pracy uprawniającego do nabycia emerytury w obniżonym wieku, zaś podstawą skargi kasacyjnej (a tym samym argumentem świadczącym o potrzebie przyjęcia skargi do rozpoznania) nie mogą być w ogóle zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.) Oznacza to, że wniesiona w przedmiotowej sprawie skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona, również w kontekście naruszenia wskazanych przez ubezpieczonego przepisów prawa procesowego. W ostatecznym rozrachunku zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego nie sposób uznać za orzeczenie dotknięte kardynalnymi brakami, widocznymi „na pierwszy rzut oka”, bez potrzeby dokonywania głębszej analizy jurydycznej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 oraz z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107), a tylko taka przesłanka - w myśl art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - uzasadnia przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej ubezpieczonego do rozpoznania.